

La clau

L'impacte contaminant que les mines de potassa de Súria i Sallent tenen sobre els rius Cardener i Llobregat no és cap secret a la comarca del Bages. Ja fa anys que la plataforma cívica Montsalat ho denuncia i que **José Joaquín Pérez de Gregorio**, fiscal en cap de Medi Ambient de Barcelona, ho investiga. Però ha estat l'anunciada ampliació de l'explotació minera de l'empresa israeliana Iberpotash -l'anomenat Pla Phoenix, al qual el president **Artur Mas** va posar la primera pedra- la que ha despertat el zel (i els recels) dels seus competidors, que han encarregat al gabinet del prestigiós socioecòleg **Ramon Folch** l'informe del qual ahir donava compte EL PERIÓDICO.

La pol·lució és cosa de tots

ENRICH
Hernández
DIRECTOR

Les conclusions d'aquesta exhaustiva anàlisi són meridianes: els residus que produeixen aquestes mines desapareixen des de fa dècades la salinitat del Llobregat, les aigües del

qual proveeixen la populosa àrea metropolitana de Barcelona. Això ha obligat la Generalitat, per mitjà de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), a fer inversions multimilionàries per dessalinitzar l'aigua de boca que consumeixen els barcelonins. Un desemborsament que sens dubte ha fet augmentar l'insostenible dèficit de l'ACA, que ha motivat, al seu torn, la privatització d'Aigües Ter-Llobregat, a punt de culminar. Es dona la circumstància addicional que la multinacional que explota aquestes mines sí que sufraga en altres països les obres que aquí ha encolomat a l'erari.

A efectes dels contribuents que hem pagat la factura de la pol·lució i dels usuaris que suportem l'elevat preu i la pèssima qualitat de l'aigua

de Barcelona, el que menys importa és que la denúncia, sens dubte interessada, parteixi dels rivals d'Iberpotash. El que importa és conèixer les raons per les quals els successius governs de la Generalitat van pagar amb els nostres impostos unes despeses que hauria d'haver assumit la propietària de les mines.

¿Qui contamina paga?

És inqüestionable l'impacte econòmic positiu que l'extracció de potassa té per a la comarca del Bages. Però és més discutible que, per garantir la seva viabilitat, es passi de la màxima que *qui contamina paga* al principi pel qual la pol·lució és cosa de tots.

 @Enric_Hernandez

La roda

Desgavell a l'espanyola

A Europa han d'estar fliant en colors amb el Govern del Regne d'Espanya. Els elements per al desconcert i les destrosses s'amunteguen com els vents de la mediàtica tempesta *Sandy*. Grècia els deu semblar la ideal Disneyland comparada amb la capritxosa i melodramàtica pell de toro. No tenim un Govern. Com en les pel·lícules per a adolescents, tenim una colla de *teenagers* dominats per les seves hormones.

Ha de resultar esgotador negociar amb **De Guindos**, aquest gestor campió que es treu milers de milions com si fossin barbs i encarrega a dit auditories a algun col·lega de confiança perquè certifiqui quants diners de tots ens acabarà costant aquesta vegada.

La *yenka* del rescat que balla cada dia l'humorista **Mariano Rajoy** li deu semblar marejadora al seriós europeu mitjà. Encara no hem cobrat el primer rescat i ja hem demanat i deixat de demanar mitja dotzena de vegades el segon. Ara

La 'yenka' del rescat que balla cada dia Rajoy li ha de resultar marejadora al seriós europeu mitjà

estem en fallida i ens enfonsem, ara som rics i remuntem. Imaginim-se el desconcert a Brussel·les o Berlín al sentir l'entusiàstica **Fátima Báñez** anunciar que aquesta Espanya en posició de rescat va sortir de la crisi.

Però si els semblava poc desgavell, sàpiguen que el nostre Executiu *teen* s'ha superat. Europa ha hagut de respondre per escrit a una consulta informal del Govern sobre què passaria si Catalunya s'independitzés. Que és com si un dels cònjuges li demana al capella que li expliqui a l'altre que el divorci comporta l'excomunió o que parlin malament de tu al poble. La carta dels eurodiputats sol·licitant empara ja va ser de traca. Però el Govern espanyol parlant més del compte i utilitzant la comissària **Reding** com si fos la senyoreta **Rottenmeier** venint a renyar l'entremaliat de la classe resulta ridícul. Si les amenaces són l'única cosa que pot mantenir unida Espanya, millor que us aneu posant les armilles salvavides. ≡

Les opcions catalanes

L'estació intermèdia

El tren del sobiranisme s'aturaria en una parada de solució confederal en el marc d'Espanya

XAVIER
Bru de Sala

Podem passar tres coses. Si les urnes del 25-N confirmen el camí encetat amb els Fets de Setembre, Catalunya es posarà en marxa. L'estació de sortida és el present. L'estació d'arribada és la independència. Entremig, terreny inexplorat. La il·lusió dels uns, les prevencions dels altres. L'empenta dels molts, el fre dels menys. L'únic que coneixem, un cop fets públics els programes i les intencions dels partits, és la primera ratlla del primer paràgraf de la primera pàgina del full de ruta: el referèndum o consulta.

Més ben dit, la voluntat i el compromís de dur-lo a terme de la pràctica totalitat dels partits catalans. A partir d'aquí, paper en blanc, incertesa, absència forçosa de full de ruta. Bifurcacions i més bifurcacions. Escenaris i més escenaris. Per a CiU, consulta sí o sí. Per al PSC, consulta sí ens deixen. La diferència no és menor. Segons el PP, ni parlar-ne. Segons el PSOE, desacord. La diferència és menor. Com que pot ser que no ens deixin, ni tan sols sabem si els ciutadans serem efectivament cridats a pronunciar-nos sobre el nostre futur en la propera legislatura. En aquest cas, també serà curta.

¿PER ON es va a l'estació d'arribada? ¿Disposarem d'un estat independent? No ho podem saber. Catalunya es posa en marxa cap

PERICO PASTOR

allà però les vies es perden en un territori boirós i s'hauran d'anar insatellant a mesura que el tren avanci, si el terreny és sòlid i aguanta, si els impediments, que es prevenen de gran magnitud, no són insuperables. L'únic que sembla segur és que no hi haurà retorn al punt de sortida. El desplaçament serà de consideració. Ara bé, no sabem fins a quin punt quedarà resolta la insuficiència dels instruments actuals per autogovernar-se.

Si es confirma que el sobiranisme compta amb els dos terços del proper Parlament, es poden presentar, en essència, tres escenaris. I si algú en veu més de tres, o menys de tres, que ho digui. El primer, desitjat per la majoria, consisteix, en efecte, a passar de l'autonomia a ser un Estat més d'Europa. El segon, que voldria descartar però cal fer constar perquè és una possibilitat certa, és que el tren vagi pel pedregar, que descarrilli o que l'oposició del poder central espanyol aconsegueixi fer-lo descarrillar amb imposicions contràries a la voluntat dels catalans.

El tercer és l'estació intermè-

Catalunya es dirigeix cap a la independència però les vies es perden en una zona de boira

dia. ¿Hi haurà estació intermèdia? En aquest supòsit, ¿s'hi aturaria el tren català? Formulats amb aquestes o altres paraules, el debat del catalanisme se centra en aquesta possibilitat i en les reaccions que es produeixin. Si es presenta, si apareix en efecte una estació intermèdia, ¿què hauríem de fer?

Ens movem en el terreny relliscós de les conjectures. La incertesa és incòmoda, però no tenim altre remei que parlar de possibilitats. Així que començarem per aquesta estació intermèdia. Un any o menys de preparació d'estira-i-arronsa, de lleis i acords del Parlament català i d'impugnacions, i entrarem de ple en la fase resolutòria. És previsible, en cas de persistir el profund desacord entre la gran majoria del Parlament i els partits d'àmbit estatal, que sorgeixin pressions internes i

internacionals que demanin, en lloc de la confrontació, una solució pactada. Aquestes pressions, que ja comencen, no s'exercirien tan sols sobre el president **Mas** i els sobiranistes catalans, sinó també, o sobretot, sobre el PP i **Rajoy**, per tal que afluixi la intransigència de Madrid. Pot ser que Madrid, després de resistir-s'hi, acabi cedint. O que no en vulgui saber res i es produeixi el xoc de trens pronosticat per **Duran Lleida**. En el segon cas, ja veurem què passa.

EN EL PRIMER, repeteixo la pregunta, ¿s'aturaria el tren sobiranista a l'estació intermèdia de debò, de tipus confederal, amb una reforma profunda de la Constitució espanyola i un canvi molt rellevant de l'estatus català (no tan sols hisenda pròpia, sinó Tribunal de Cassació, dret d'autodeterminació...) però dins de l'Estat espanyol. La meua opinió és que sí, que el tren català s'hi aturaria, però no sense tensions i disputes a l'interior del catalanisme, que es podria dividir. Que de fet ja es prepara per dividir-se a causa de la resposta, positiva o negativa, davant d'aquesta eventualitat. Potser és una discussió absurda perquè no hi haurà estació. Si es presenta o no, no és cosa dels catalans. Arribat el cas, negociar-la, acceptar-la i renunciar a la independència, sí.

Més de la meitat dels sobiranistes s'encaparrarien en el tot o res, sobretot els joves i els conversos, però la societat en conjunt ho aprovaria. Per majoria i en referèndum. ≡

Escriptor.